

УДК 343.985:343.7

Р. Ю. Залозний
аспірант

*Навчально-наукового інституту права імені князя Володимира Великого
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»*

ХАРАКТЕРИСТИКА СПОСОБІВ ВЧИНЕННЯ РОЗБІЙНИХ НАПАДІВ НА ВОДІЇВ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Стан й умови протидії найнебезпечнішим явищам організованої та насильницької злочинності, пов'язані з ними якісні зміни криміногенної ситуації у країні визначили для криміналістики низку нових завдань. Найбільш суттєво вони торкаються криміналістичної методики [1, с. 9–17].

І це не випадково, оскільки, як зауважив С. С. Чернявський саме цей розділ криміналістики найбільш обумовлений потребами судово-слідчої практики щодо пошуку та вдосконалення наукових засобів і методів розкриття та розслідування злочинів. Задоволення цих потреб і є головною метою криміналістики загалом, зумовлює тенденції внутрішнього розвитку цієї науки, визначає місце й роль у ній окремих теорій, зокрема криміналістичної класифікації, криміналістичного прогнозування, криміналістичної характеристики злочинів та ін. [2].

Водночас певне «відставання» науково-методичних рекомендацій від нагальних потреб практики пояснюють відсутністю належних теоретичних досліджень саме в галузі криміналістичної методики. Криміналістичний аналіз злочинів, який раніше здійснювали з метою розроблення прикладних рекомендацій щодо розслідування, фактично перетворився на безсистемне зведення кримінально-правових, кримінологічних і кримінально-процесуальних аспектів характеристики окремих діянь [3, с. 8].

Спосіб вчинення злочину – це та ключова проблема в юриспруденції, яку включає в предмет свого дослідження більшість наук правового циклу, орієнтованих на боротьбу із злочинністю: кримінальне право та кримінальний процес, криміналістика, кримінологія, судова психологія й інші галузі знання. Кожна з цих наук, включаючи спосіб вчинення злочину в предмет свого дослідження, має свій інтерес, свою проблематику, обумовлену її загальними та спеціальними завданнями. В той же час, очевидна необхідність для кожної з них спиратися на загальне для всіх поняття способу вчинення злочину

Криміналістика вивчає спосіб вчинення злочину як складне явище об'єктивної дійсності, ґрунтуючись на пізнанні закономірностей його формування та відображення, причин і форм повторюваності, детермінованості. Вивчення способів вчинення злочинів набуває в криміна-

лістиці значення структурного методу, оскільки їх пізнання та типізація дозволяють зробити висновки, важливі для змісту кожної з частин і всієї науки загалом, а також для методу пізнання істини в конкретній кримінальній справі – методу практичної діяльності, що йде від визначення способу вчинення злочину до його розкриття. Найповніше відомості про способи вчинення злочинів концентруються, групуються й узагальнюються в методиці розслідування розбійних нападів. На цій основі виокремлюються чинники, під впливом яких способи розробляються, видозмінюються, повторюються стосовно умов вчинення нападів. Наукове узагальнення і типізація способів вчинення розбійних нападів на водіїв автотранспортних засобів, є підґрунтям для розробки й удосконалення методів розкриття та розслідування цих злочинів, прогнозування появи нових способів злочинних дій [4, с. 5].

Варто зауважити, що спосіб вчинення розбійних нападів на водіїв автотранспортних засобів характеризується наявністю системи взаємопов'язаних дій щодо підготовки, вчинення та приховування слідів кримінального правопорушення. Дії злочинців, особливо коли вони діють у складі організованої групи, заздалегідь розподілені й узгоджені поміж собою та виконуються з великою точністю.

У загальному вигляді основними проблемами розкриття розбійних нападів, на сьогодні, у більшості випадків, є:

- їх ретельна підготовка;
- проведення дій з приховання слідів вчинення розбою;
- вчинення групою осіб з розподілом ролей на виконавців та керівників-організаторів, навідників, пособників;
- зростаючий кримінальний професіоналізм осіб, які вчинюють майнові злочини;
- використання автомобілів ввезених з-за кордону, так звані «євробляхи»;
- недосконалість законодавства, зокрема, виникає складність в діяльності оперативних працівників, зокрема в зібранні матеріалів, у яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння, так як, переважна більшість оперативно-розшукових заходів (ОРЗ) визначених в ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [5] при-

рівнюється до НСРД, дозвіл на проведення яких надається судом на підставі клопотання слідчого або прокурора.

Можна виділити наступні типові дії злочинців на стадії приготування до розбійного нападу на водія автотранспортного засобу: вибір і вивчення об'єкта, на який планується вчинити розбійний напад; дослідження обстановки, в якій доведеться діяти та продумування варіантів усунення можливих перешкод; виготовлення, пристосування чи підшукування зброї, предметів, що її замінюють, спеціальних засобів, які передбачається використовувати для подолання опору жертви чи очевидців; підготовка автотранспорту для пересування до об'єкта нападу та перевезення викраденого; вибір способу застосування знарядь і засобів вчинення злочину; пошук співучасників і розподіл ролей між ними (у випадку вчинення розбійного нападу групою осіб); передбачення шляхів втечі з місця події; обрання способу приховання розбійного нападу: планування заходів щодо знищення, маскування, фальсифікації слідів на місці майбутнього злочину; пошук місць схову та каналів збуту викраденого; підготовка документів, за допомогою яких створюються правові передумови легалізації отриманого злочинним шляхом; виявлення фактів, які б слугували засобом компрометації жертви нападу та серйозною перешкодою для спроб останньої заявити про вчинений розбій; розробка способів забезпечення алібі; проведення роботи щодо створення «групи прикриття» в правоохоронних органах; відпрацювання лінії поведінки співучасників під час розслідування у випадку затримання або проведення допитів у зв'язку з підозрою чи обвинуваченням у вчиненні злочину тощо [6, с. 21; 7, с. 448; 8, с. 37; 9, с. 204].

Таким чином, численні способи підготовки до вчинення злочину можна згрупувати в три блоки варіантів вибору злочинцем конкретних дій: обрання умов вчинення злочину; вибір дій щодо оптимізації можливостей злочинців; обрання дій щодо покращання обстановки вчинення злочину [6, с. 10].

Для цього злочинці вивчають режим роботи установи, маршрут руху потерпілих тощо. Нерідко злочинній поведінці, на етапі підготовки, передують збір конфіденційної або іншої інформації про об'єкт, при цьому використовують сучасні засоби зв'язку і негласне спостереження. У цих випадках зловмисники часто викрадають автотранспорт, купують або виготовляють зброю. Під час розбійного нападу діють зухвало, без зайвих вагань використовують вогнепальну зброю.

Перед нападом основними способами безпосереднього контакту злочинців з потерпілими є: 1) «перехват», тобто зупинка автотранспортного засобу на шляху слідування: насильницьким шляхом (здійснення пострілів із вогнепальної зброї, маневрування з метою блокування вільного

проїзду тощо) чи за допомогою обману (вдавання працівників поліції, потерпілих від аварії тощо). Після зупинки автомобіля: а) водія примусово виводять із кабіни та, застосовуючи фізичний чи психічний вплив, пред'являють вимоги щодо передачі управління автотранспортним засобом, грошових коштів, цінностей, вантажу; б) не виводячи водія з кабіни, застосовують психічний вплив, погрожуючи зброєю чи фізичною розправою, і примушують виконати вимоги щодо передачі грошових коштів або майна (30%) [10, с. 12]. Цей спосіб вчинення злочину на початковому етапі можна визначити за такими ознаками: 1) наявність на місці нападу слідів транспортних засобів, які використовувались злочинцями, а на автотранспортному засобі потерпілого – зовнішніх пошкоджень у вигляді пробоїн від куль; слідів зіткнення з автомобілем злочинця чи іншими перешкодами; 2) наявність тілесних ушкоджень, нанесених злочинцями з метою подолання опору потерпілих; 3) виявлення на місці події і шляхах ймовірної втечі: холодної, вогнепальної зброї, куль, гільз, пижів, а також масок, фальшивих номерів автомобілів й інших предметів, що належали злочинцям; 4) отримання інформації від потерпілого і свідків про прикмети нападників, їх кількість, озброєність, а також даних про транспортні засоби злочинців, викрадені цінності тощо [11, с. 19]; 2) «захват». Відрізняється від першого способу тим, що злочинці під виглядом пасажирів знаходяться в салоні автомобіля, де й здійснюють напад на водія (63%); 3) комбінований спосіб, для якого характерне те, що злочинна група складається із двох підгруп: частина співучасників знаходиться в салоні автотранспорту під виглядом пасажирів, а інша – може супроводжувати транспортний засіб, який переслідується, на своєму автомобілі чи чекати на нього в обумовленому місці. Завдання злочинців, які перебувають у салоні автотранспортного засобу, полягає в тому, щоб змусити водія зупинитись у безлюдному місці, де їх очікує інша група співучасників (7%) [12, с. 49–50].

Необхідно зауважити, що вказані способи вчинення злочинних посягань загалом характерні для розбійних нападів, що вчиняються на водіїв автотранспортних засобів саме на автотрасах, що обумовлено віддаленістю місць вчинення нападів від великих населених пунктів і, як наслідок, незначною ймовірністю запобігання злочинам правоохоронними органами та громадянами.

В структурі способу вчинення розбійних нападів головне місце займають дії щодо безпосереднього заволодіння майном потерпілих. Вони взаємопов'язані з особливостями особи злочинця та обстановкою вчинення злочину. Способи заволодіння майном громадян пропонується класифікувати наступним чином: 1) із застосуванням насильства, небезпечного для життя та здоров'я

особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства, а саме: нанесення ударів і побоїв у життєво важливі органи, викручування рук тощо; 2) із застосуванням предметів, що використовуються як зброя (господарсько-побутового призначення: ножів, молотків, сокир, бритв тощо; випадково знайдених на місці події: палок, пляшок, металевих прутів, труб, каміння тощо), чи з погрозою їх застосування, коли вказані предмети лише демонструються потерпілому для створення реальності загрози та збільшення сили їх впливу; 3) із реальним застосуванням холодної чи вогнепальної зброї, виготовленої заводським чи кустарним способом, предметів господарсько-побутового призначення, що були заздалегідь перероблені з метою надання або посилення їх вражаючих властивостей.

Аналіз практики розслідування розбійних нападів на водіїв автотранспортних засобів свідчить, що в 59% випадків до потерпілих застосовується психічне насильство, у 38% – фізичне насильство, в 3% – як психічне, так і фізичне насильство. В кожному другому випадку усні погрози підкріплюються демонстрацією вогнепальної, холодної зброї або інших предметів, що використовуються як зброя. В більшості випадків фізичне насильство застосовується після того, як погроза не приносить злочинцям бажаного результату. Найбільш поширеними способами вчинення злочинів є: нанесення ударів по всьому тілу руками, ногами, а також тупими предметами (46,3%), поранення колюче-ріжучими предметами (44,3%), задушення (5,2%), застосування газової та вогнепальної зброї (4,2%) [13, с. 14]. Найвні випадки підшукування злочинцями вибухових речовин, які вони планували використовувати в процесі вчинення розбійних нападів і з метою чинення опору в разі їх затримання. Враховуючи вищезазначене, можна виділити: прості (без використання знарядь і пристосувань) способи вчинення розбою та інструментальні (пов'язані з їх застосуванням).

Напад на водіїв таксі, транспортні засоби, що здійснюють міжміські та міждержавні перевезення. На автомобільному транспорті зустрічаються напади на водіїв таксі: злочинці (як правило, ввечері або вночі) сідають у машину і вказують адресу (звичайно ту, де вони намітили вчинити пограбування), а після прибуття, погрожуючи чи вчиняючи насильство, відбирають у водія гроші, а інколи і транспортний засіб. Такі напади здійснює група осіб за попередньою змовою, озброєна холодною зброєю, предметами побутового призначення, які можна використовувати для нанесення тілесних ушкоджень. Значно рідше відбуваються напади на пасажирів таксі. Розбійні напади на вантажні автомобілі з метою викрадення вантажу здійснюють організовані злочинні групи. Нерідко вони мають інформацію про характер вантажу. Нападники

озброєні, мають власні автомобілі, добре знають місцевість, місця, де зупиняються транспортні засоби, обладнанні місця для зберігання викраденого вантажу, а також володіють інформацією про торговельні точки для його реалізації. Напади здійснюються за допомогою власного транспорту, блокуючи потрібний автомобіль. Зупинений автомобіль відганяють з траси, перевантажують вантаж на свої автомобілі або на склад. Викрадений автомобіль відганяють з місця події і спалюють або кидають. Водіїв лишають біля машини.

З метою приховати сліди нападу, а також унеможливити використання розшукових засобів та службо-розшукової собаки, злочинці здебільшого застосовують: рукавички, умисну зміну голосу та мови, витирання ганчіркою предметів, спалювання предметів з якими мали фізичний контакт та до яких торкались, використання речовин, які нейтралізують запах (тютюн, бензин, одеколон) [14, с. 35–36; 15, с. 14–15].

Виявлена відчутна вікова детермінація способу вчинення злочину. Порівняно із неповнолітніми дорослі (особливо, рецидивісти) вдвічі частіше здійснюють планування злочинної діяльності. Проводять розвідувально-пошукову діяльність, використовують транспортні засоби і засоби маскування лише дорослі злочинці. Під час застосування фізичного насильства дорослі частіше наносять удари різними предметами, а неповнолітні – руками та ногами. Заходи щодо приховання злочину вживають 49,3% дорослих і лише 17,2% неповнолітніх [16, с. 522].

Вперше на соціальну небезпечність приховування злочинів звернув увагу І. М. Лузгін [17, с. 59]. На думку М. О. Гадаборшева, спосіб приховування, як структурний елемент способу вчинення злочину, – це один із компонентів системи умисних дій злочинця, детермінованих підготовкою, реалізованим способом вчинення злочину, умовами зовнішнього середовища та психофізіологічними якостями особи, пов'язаних із обранням відповідних знарядь, місця та часу, що в поєднанні з іншими елементами способу вчинення злочину сприяють досягненню злочинного результату. Якщо приховування злочину виступає самостійним елементом криміналістичної характеристики злочину, і, відповідно, знаходиться за межами способу вчинення злочину, тоді всі перелічені дії злочинця (інших зацікавлених осіб), а також його/їх бездіяльність спрямовані на повне або часткове ухилення суб'єкта суспільно-небезпечного діяння від кримінальної відповідальності та покарання за вчинене [11, с. 18].

Дії, пов'язані з приховуванням розбійного нападу, здійснюються злочинцями в 92,4% випадків і, в залежності від часу їх вчинення, класифікуються на: 1) виконувані під час вчинення нападу: маскування чи зміна злочинцями своєї

зовнішності (використання масок, гриму, окулярів тощо); вживання вигаданих прізвиськ, імен, повідомлення потерпілим неправдивої інформації; залишення хибних матеріальних слідів (документів, посвідчень, паспортів), що не мають до злочинців жодного відношення; використання транспортних засобів для швидкої втечі з місця події; 2) виконувани після його вчинення: знищення або приховання знарядь злочину, зброї, одягу, засобів маскування; негайний виїзд із району вчинення злочину в іншу місцевість; зміна зовнішності; реалізація створеного алібі як злочинцями, так і їх зв'язками; фальсифікація документів, що підтверджують це алібі; швидкий збут здобутого злочинним шляхом майна чи його переміщення в безпечне (для злочинців) місце. Прийоми приховування злочину варіюються в URL: залежності від обставин конкретного кримінального провадження.

Важливе криміналістичне значення має знання місць збуту викраденого майна, структура яких останнім часом суттєво змінилася. Раніше злочинці збували здобуте майно переважно самі, а на даний час це відбувається через посередників (знайомих перекупників на стихійних ринках автозапчастин; продавців автокрамниць; працівників станцій технічного обслуговування автомобілів й інших підприємств, що займаються ремонтом автомашин; комерційні організації, які, зокрема, мають право на укладення договорів купівлі-продажу автотранспорту) [18, с. 11].

Спосіб вчинення злочину як один із центральних елементів криміналістичної характеристики розбійних нападів виконує важливу роль у формуванні фактичної інформації про подію даного злочину, оскільки через нього виявляється процес відображення злочинного акту в навколишній обстановці. В криміналістичному значенні спосіб вчинення злочину – це система поведінки суб'єкта, що залишає різні характерні сліди, які дозволяють за допомогою криміналістичних прийомів і засобів уявити сутність події, що відбулася, своєрідність злочинної поведінки правопорушника, його окремі особистісні дані.

Під час вчинення розбійних нападів на водіїв автотранспортних засобів сліди утворюються: від принесення на місце події нових предметів; від зроблених пострілів; у результаті боротьби злочинця та потерпілого та нанесення останньому тілесних ушкоджень; у зв'язку з використанням транспортних засобів тощо.

На формування способу вчинення розбійного нападу суттєво впливають різні чинники, які можна поділити на зовнішні (що не залежать від особи злочинця) та внутрішні (що визначаються особою злочинця). Чим більше чинники, які впливають на формування способу, проявляються в діях нападника, тим вагоміше криміналістичне значення

слідів, які він залишає. Сліди злочину є об'єктивною ознакою використання злочинцем певного способу вчинення розбою і допомагають розпізнати його в кожному конкретному випадку. Суть прогностичного значення ознак способу вчинення злочину полягає в можливості використання одержаних даних під час висунення слідчих версій про злочинця і його розшуку, визначення обізнаності й підготовленості особи, яка вчинила злочин, встановлення найбільш ймовірних місць знаходження слідів самого злочинця і застосованих ним знарядь злочину, використання криміналістичного обліку злочинів за способом їх вчинення.

Спосіб вчинення злочину – це безпосередня форма адаптації злочинців до соціальних умов, що змінюються. Науково-технічний прогрес зумовлює появу нових технічних засобів, і, відповідно, нових способів вчинення злочинів. Особливий інтерес щодо їх новизни й актуальності мають способи вчинення раніше відомих злочинів, але новими, більш кваліфікованими, малодослідженими з криміналістичних позицій способами.

Отже, діяльність правоохоронних органів не може здійснюватися без аналізу способів вчинення розбійних нападів на водіїв автотранспортних засобів і врахування їх особливостей для подальшого внесення у відповідні інстанції пропозицій про доцільність вжиття заходів, що перешкоджають вчиненню аналогічних злочинів і полегшують розслідування даних злочинів і встановлення винного.

Література

1. Бахин В. П., Гора И. В. «Конкретная криминалистика» или новые задачи криминалистики. *Актуальные проблемы держави та права*. 1998. Вип. 5. С. 9–17.
2. Чернявський С. С. Криміналістична характеристика злочинів: порівняльний аналіз наукових концепцій. URL: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/44456/%D7>.
3. Бахин В. П. Криминалистическая методика: лекция. Киев, 1999. 24 с.
4. Зав'ялов С. М. Спосіб вчинення злочину: сучасні проблеми вивчення та використання у боротьбі зі злочинністю: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 «Кримінальний процес і криміналістика; судова експертиза». Київ, 2005. 19 с.
5. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон від 18 лют. 1992 р. № 2135-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.
6. Ахмедшин Р. Л. Криминалистическая характеристика личности преступника : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.09 «Уголовный процесс, криминалистика и судебная экспертиза; оперативно-розыскная деятельность». Томск, 2006. 48 с.
7. Балашов Д. Н., Маликов С. В. Криминалистика : учебник. Москва : ИНФРА-М, 2005. 503 с.
8. Варданян А. В., Алексеенко О. Н. Использование знаний о способах преступлений против жизни и здоровья в выявлении и разоблачении ложного алиби. *Юрист-Правовед*. 2008. № 6. С. 35–39.
9. Криміналістика : підручник / В. М. Глібо, А. Л. Дудніков, В. А. Журавель та ін. ; за ред. В. Ю. Ше-

пійтка. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Ін Юре, 2004. 728 с.

10. Псарева Б. В. Расследование корыстно-насильственных преступлений в отношении водителей автотранспорта, пассажиров и перевозимых грузов : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.09 «Уголовный процесс; криминалистика и судебная экспертиза; оперативно-розыскная деятельность». Томск, 2003. 26 с.

11. Гадаборшев М. О. Способы и механизм совершения грабежей и разбойных нападений на автотрассах. *Теория и практика общественного развития*. Краснодар : ХОРС, 2006. № 4. С. 18–20.

12. Терещук О. Д. Розслідування розбійних нападів, вчинених на водіїв автотранспортних засобів : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2011. 287 с.

13. Тагин И. И. Криминалистическая характеристика мотивационно-смысловой сферы личности преступника : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 «Уголовный процесс, криминалистика и судебная экспертиза, оперативно-розыскная деятельность». Томск, 2006. 24 с.

14. Оперук В. І. Методика розслідування розбійних нападів на банківські установи: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2010. 228 с.

15. Таран О. В., Чернявський С.С. Протидія розбійним нападам: метод. реком. Київ, Нац. акад. внутр. справ, 2012. 48 с.

16. Криминалистика : учебник / Т. С. Волчецкая, В. Я. Колдин, В. В. Крылов и др. ; под ред. Н. П. Яблокова. 3-е изд., перераб. и доп. Москва : Юристъ, 2005. 781 с.

17. Лузгин И. М. Развитие методики расследования отдельных видов преступлений. *Правоведение*. 1977. № 2. С. 58–65.

18. Васюков В. Ф. Особенности раскрытия расследования грабежей и разбоев, совершаемых на открытой местности : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 «Уголовный процесс; криминалистика; оперативно-розыскная деятельность». Москва, 2010. 27 с.

Анотація

Залозний Р. Ю. Характеристика способів вчинення розбійних нападів на водіїв автотранспортних засобів. – Стаття.

У статті розглянуто способи вчинення розбійних нападів на водіїв автотранспортних засобів як повноструктурної системи, що включає в себе підготовку, вчинення й приховування. Основними способами вчинення є: 1) «перехват», тобто зупинка автотранспортного засобу на шляху слідування: насильницьким шляхом (здійснення пострілів із вогнепальної зброї, маневрування з метою блокування вільного проїзду тощо) чи за допомогою обману (вдавання працівників поліції, потерпілих від аварії тощо); 2) «захват». Злочинці під виглядом пасажирів знаходяться в салоні автомобіля, де й здійснюють напад на водія; 3) змішаний, який як правило вчиняється організованими злочинними групами: частина співучасників знаходиться в салоні автотранспорту під виглядом пасажирів, а інша – може супроводжувати транспортний засіб,

який переслідується, на своєму автомобілі чи чекати на нього в обумовленому місці. Завдання злочинців, які перебувають у салоні автотранспортного засобу, полягає в тому, щоб змусити водія зупинитись у безлюдному місці, де їх очікує інша група співучасників.

Ключові слова: розбій, водій, автотранспортний засіб, криміналістична характеристика, спосіб вчинення.

Аннотация

Залозный Р. Ю. Характеристика способов совершения разбойных нападений на водителей автотранспортных средств. – Статья.

В статье рассмотрены способы совершения разбойных нападений на водителей автотранспортных средств как полноструктурной системы, включающей в себя подготовку, совершение и сокрытие. Основными способами совершения являются: 1) «перехват», то есть остановка автотранспортного средства в пути следования: насильственным путем (осуществление выстрелов из огнестрельного оружия, маневрирование с целью блокирования свободного проезда и т.д.) или с помощью обмана (притворство полицейских, пострадавших от аварии и т.д.); 2) «восторг». Преступники под видом пассажиров находящихся в салоне автомобиля, где и совершают нападение на водителя; 3) смешанный, который обычно совершается организованными преступными группами: часть соучастников находится в салоне автотранспорта под видом пассажиров, а другая – может сопровождать транспортное средство, которое преследуется, на своем автомобиле или ждать его в условленном месте. Задача преступников, находящихся в салоне автотранспортного средства, заключается в том, чтобы заставить водителя остановиться в безлюдном месте, где их ожидает другая группа соучастников.

Ключевые слова: разбой, водитель, автотранспортное средство, криминалистическая характеристика, способ совершения.

Summary

Zaloznyi R. Yu. Characteristics of methods of robbery of motor vehicle drivers. – Article.

The article considers the methods of robbery of motor vehicle drivers as a full-fledged system that includes training, commission and concealment. The main methods of committing are: 1) “interception”, ie stopping a vehicle on the way: by force (firing from a firearm, maneuvering to block free passage, etc.) or by deception (pretending to police officers, victims of the accident, etc.); 2) “capture”. Criminals under the guise of passengers are in the car, where they attack the driver; 3) mixed, which is usually committed by organized criminal groups: some of the accomplices are in the passenger compartment under the guise of passengers, and the other – can accompany the vehicle being pursued in his car or wait for him in a designated place. The task of criminals in the interior of the vehicle is to force the driver to stop in a deserted place, where they are waiting for another group of accomplices.

Key words: robbery, driver, motor vehicle, forensic characteristics, method of commission.